

LBRIS

We know
books

GICĂ MANOLE

PRIMUL PAS CĂTRE ISTORIE
(IULIE 1972)

Cartea Românească
EDUCAȚIONAL

Despre examenul de admitere la Facultatea de Istorie din Iași, examen care s-a desfășurat în luna iulie 1972, am amintiri proaspete, intacte. Examenul a durat mult timp, peste două săptămâni, și a presupus două examene scrise, unul la Istoria Românilor și altul la Istoria Modernă și Contemporană Universală, precum și un singur examen oral la Istoria Națională. Așa țin eu minte. Așa mi-a confirmat și colegul meu de grupă, Dorin Cimpoieșu.

Examenul de admitere de care vorbesc a adunat în iulie 1972, pe holurile Universității din Iași, peste 800 de candidați din toată țara, un număr uriaș de aspiranți la studenție; 30 de locuri doar fuseseră rezervate acestei veritabile armate de iubitori de istorie, unul mai pasionat și bine pregătit decât altul. Se înțelege, 30 de locuri pentru 800 de candidați a crescut dramatic

concurența. Peste 20 de candidați se luptau pentru ocuparea unui loc de student al valoroasei Facultăți de Istorie din Iași, din cadrul Universității „Al. I. Cuza”.

În ceea ce mă privește, încă din copilărie, eram pasionat de istorie, iar pasiunea mea a fost provocată de știința de a povesti a tatălui meu, Cozma, cât și de bunicul patern, Gheorghe Manole, ale cărui povestiri despre marele război de unitate națională, dar și din vremea războiului cu Ungaria din 1919, m-au impresionat adânc. Prin povestirile tatei, și ale bunicului, deși eram copil, am avut acces la cunoașterea marii Istorii. Neuitate rămân povestirile tatălui despre războiul din Est, contra U.R.S.S., despre asalturile necruțătoare de pe frontul de Vest, din Cehoslovacia, despre morți și răniți, despre atacurile aviației inamice ș.a. Copil fiind, înțelegam (la 4 – 5 – 6 ani) că Istoria înseamnă luptă grea, efort uriaș, eroism, oboseală,

sacrificiu. Înțelegeam, eu, copilul de 5 – 6 ani, că România s-a zidit greu, cu jertfă mare, prin lupta și moartea bărbaților săi viteji.

Din copilărie și până astăzi, pasiunea pentru Istorie nu m-a mai părăsit.

Amintesc doar faptul că, elev fiind, în clasa a VIII-a, la școala generală, și în clasele a XI-a și a XII-a, de liceu, la disciplina Istorie, luasem doar note de 10 (zece). Eram bine cunoscut în comunitate pentru știința de carte istorică, iar profesorii mei, Șuhan Valeriu (pentru clasa a VIII-a) și Nicolae Huțanu (pentru clasele a XI-a și a XII-a), m-au notat în anii precizați doar cu note de 10 (zece).

În acei ani, în clasa a XII-a, aflat la Liceul din Darabani, luasem hotărârea, împreună cu colegul de clasă, Stelian Ungureanu (din Coțușca), ca, după încheierea cursurilor liceale, să dau examen de admitere la Facultate de Istorie din Iași.

Într-o primă perioadă, ne-am gândit să dăm admitere la Facultatea de Istorie-Geografie din Suceava. Căci, atât eu, cât și Ungureanu, învățam la geografie la fel de bine ca și la istorie. Eu și Stelică Ungureanu eram cunoscuți în liceu ca foarte buni elevi la Istorie și doi buni prieteni. Astfel, rețin bine că domnul Nicolae Huțanu, profesorul nostru, după ce noi câștigasem Olimpiada de Istorie, faza pe liceu, ne-a luat pe noi doi și ne-a dus (mai 1972) la Olimpiada de Istorie, faza județeană.

Într-o dimineață de mai 1972, am plecat cu domnul Huțanu, cu autobuzul, din Darabani, la Botoșani. Olimpiada județeană de Istorie, în acel an, a adunat 44 de elevi din tot județul Botoșani, de la toate liceele. Am stat în clasă și am scris la Olimpiadă peste 5 ore. Scriam, iar sufletul tremura de emoție, căci, atunci când te confrunți cu alții, emoțiile sunt mari. În urma participării la Olimpiada de Istorie, la câteva

zile după examen, iubitul nostru profesor, Nicolae Huțanu, ne-a anunțat, pe mine și pe Stelică Ungureanu, cu fața luminată de bucurie, că amândoi am avut mare succes la Olimpiadă. Stelică Ungureanu se clasase pe locul IV, iar eu luasem premiul III (locul 3, adică). Nu rețin care au fost mediile noastre de atunci, de la Olimpiada de Istorie. Oricum, când doi elevi ai tăi, din 44 de elevi dintr-un județ întreg, au ocupat locurile 3 și 4, reușita pentru profesor era certă. Rezultatele Olimpiadei de Istorie, din anul 1972, au fost publicate într-o scurtă notă și în ziarul județului „Clopotul”. Ce bucurie a fost în sufletul meu când mi-am văzut numele tipărit în ziar. Acel ziar l-am păstrat multă vreme. Rețin încă data când ziarul „Clopotul”, pe una din ultimele pagini, a publicat și numele meu, alături de primii doi câștigători ai Olimpiadei de Istorie: 19 mai 1972.

Nu mult după Olimpiada de Istorie Județeană, pentru cele trei clase de a XII-a

ale Liceului Teoretic Darabani, cursurile școlare s-au sfârșit (spre sfârșitul lunii mai 1972). Terminasem studiile liceale cu rezultate notabile, căci, în anul IV de liceu (clasa a XII-a), mă clasasem pe locul III, din 44 de elevi. Pe primele două locuri au fost Aiftincăi Viorica (locul I) și Stelian Ungureanu (locul II).

Sfârșitul cursurilor liceale erau urmate de susținerea examenului de bacalaureat, examen care, la acea vreme, era extrem de serios, dur. Promovau doar cei pregătiți, impostorii și cei mediocri erau căzuți la examen fără cruțare.

Pregătirea pentru examenul de bacalaureat am făcut-o de unul singur, acasă, la Tătărașeni. Evident, și atunci exista în cadrul liceului o așa-zisă pregătire pentru bacalaureat. Am venit la pregătire, mergând cu bicicleta, Tătărașeni-Darabani și retur, o singură dată, la Limba și Literatura Română. Mi-amintesc că am stat 3 ore într-o clasă din liceu, fără să fac nimic.

Eram vreo 7 – 8 absolvenți, care au pierdut timpul degeaba.

Așa că, cu determinare, am pus mâna pe cele patru manuale de Limba și Literatură Română, cât și de Literatură Universală (clasele a IX-a – a XII-a), și am început studiul sistematic, de mare intensitate, de unul singur. Eram înscris la examenul de bacalaureat pentru a susține examene la Limba și Literatură Română, Literatură Universală, Istoria Românilor și Limba și Literatură Rusă.

În cursul ultimelor luni de liceu, e bine să subliniez, citisem și recitisem mult la Limba și Literatură Română, Istoria Românilor, cât și la cele 29 de sinteze la Limba Rusă, sinteze care cuprindeau viața și opera a 29 de scriitori ruși și sovietici importanți. Nu uit să mai adaug că, în toată clasa a XII-a, am citit multe, foarte multe cărți de Istorie Națională și Istorie Universală, fiind un client fidel, zilnic, al